

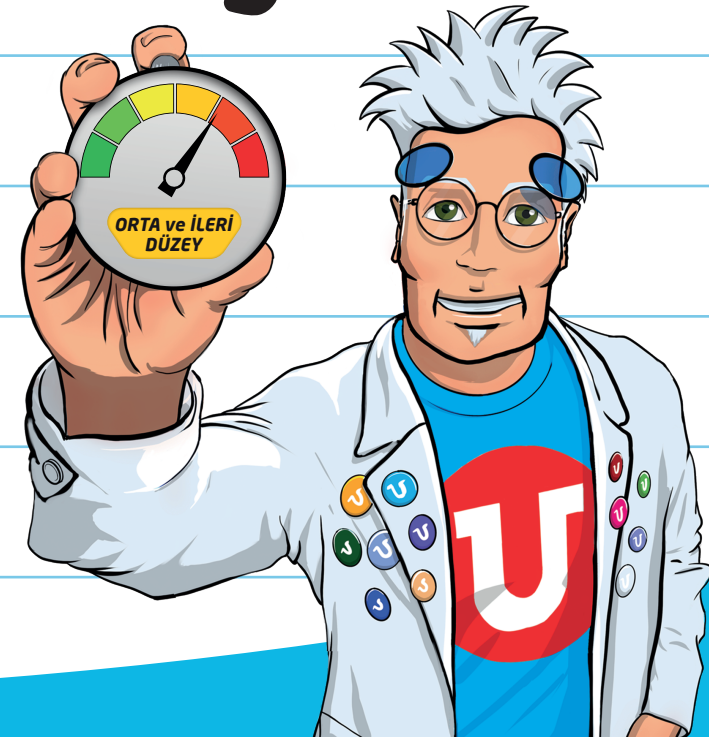

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Tarih Soru Bankası

*Kanunlar Doğuyor - İlk Devletlerde
Askeri, Sosyal ve Ekonomik Yaşam*

OSMAN SARI

KANUNLAR DOĞUYOR - İLK DEVLETLERDE ASKERİ, SOSYAL VE EKONOMİK YAŞAM

KANUNLAR DOĞUYOR

YAZILI HUKUK

İBRANİLERDE HUKUK

KANUNLAR DOĞUYOR

HUKUK NEDİR ?

Toplum düzenini sağlamak için çıkarılmış ve devlet eliyle güçlendirilmiş kurallar bütünüdür.

KANUNLAR DOĞUYOR

HUKUK NEDİR ?

Toplum düzenini sağlamak için çıkarılmış ve devlet eliyle güçlendirilmiş kurallar bütünüdür.

İlk Çağ Hukuk Kurallarının Kağnakları?

- Akıl
- Gelenekler
- Kutsal kitaplar

SÖZLÜ HUKUK

- Yazının icadından önce ortaya çıksa da yazlı dönemde de varlığını sürdürmüştür.

ÖRNEK

- TÜRK TÖRESİ

YAZILI HUKUK

Yazının icadı sonrasında artan nüfus ve şehirleşme ile çeşitlenen sorunların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Sümerler	İlk yazılı kanunlar	İlk hukuk devleti	Fidye (insancıl)
Babiller			
Hititler			
İbraniler			

YAZILI HUKUK

Yazının icadı sonrasında artan nüfus ve şehirleşme ile çeşitlenen sorunların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Sümerler	İlk yazılı kanunlar	İlk hukuk devleti	Fidyeye (insancıl)
Babiller	Hammurabi	Anayasal nitelik	("Diş diş, göze göz") Sert ceza
Hititler			
İbraniler			

YAZILI HUKUK

Yazının icadı sonrasında artan nüfus ve şehirleşme ile çeşitlenen sorunların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Sümerler	İlk yazılı kanunlar	İlk hukuk devleti	Fidye (insancıl)
Babiller	Hammurabi	Anayasal nitelik	("Dişe diş, göze göz") Sert ceza
Hititler	Medeni hukuk		(Fidye) İnsancıl
İbraniler	İlk ilahi kanunlar		

HUKUK DEVLETİ

- Kanunların, insan hak ve özgürlüklerine uygun olarak düzenlendiği ve hiçbir ayırım yapmaksızın herkese eşit olarak uygulandığı devlet şeklidir.

SOSYAL DEVLET

- Halka hizmeti esas alıp halkın ayırım yapmadan halkın refahı ve mutluluğu için çalışan devlet.

TÖRE

→ Siyasi, sosyal ve ekonomik hayatı düzenleyen sözlü kurallardır.

NEDEN SÖZLÜ ?

Göçebe
yaşantının
etkisi

Hangi Dönemde ve Neden Yazılı Hale Geldi ?
Uygurlar döneminde yerleşik hayata geçilmesinin sonucu

Töre'nin Kaynakları :

- Örf ve adetler
- Kurultay kararları
- Hakan buyrukları

İbranilerde Hukuk

İlk ilahi kökenli kanunlardır.

Hz. Süleyman Mabedi

İbranilerde Hukuk

İlk ilahi kökenli kanunlardır.

Neden ?

İlahi din

“On Emir”

“On Emir”

- Seni Mısır diyarından, esirlik evinden çıkaran Yehova benim. Karşımda başka tanrıların olmayacaktır.
- Kendin için put yapıp onlara tapmayacaksın.
- Yehova'nın adını boş yere ağzına almayacaksın.
- Cumartesi gününü sürekli hatırlayıp onu kutsal sayacaksın.
- Anne ve babana saygı göstereceksin.
- İnsan öldürmeyeceksin.
- Zina etmeyeceksin.
- Hırsızlık yapmayacaksın.
- Yalancı şahitlik yapmayacaksın.
- Komşunun evine karşı açgözlülük etmeyeceksin.

Tevrat, Çıkış, 20/3-17.

İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkışlarından sonra Sina Dağı'nda Allah tarafından Hz. Musa'ya bildirilen emirler.

Örnek:

Babil Kralı Hammurabi, Sümer kanunlarını toplayarak dönemin gereksinimlerine göre yeni düzenlemeler yapmıştır. Ceza, mülkiyet ve ticaret hukuku bu kanunlara göre düzenlenmiştir.

Bu bilgilere dayanarak Babiller ile ilgili,

- I. Tarihin bilinen ilk yasalarını hazırlanmışlardır.
- II. Sosyal düzeni korumak devletin görevi olarak kabul edilmiştir.
- III. Ekonomik hayat düzenlenmeye çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve III

E) I, II ve III

Örnek:

Mısır uygarlığında Firavunların çıkardığı yasaların “Tanrıların buyruğu” olarak kabul edilmesi;

- I. meşruti sistemin yönetimde egemen olması,
- II. hukukun teokratik ilkelere dayanması,
- III. monarşik gücün pekiştirilmek istenmesi

durumlarından hangilerini kanıtlar?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

Örnek:

İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkışlarından sonra Sina Dağı'nda Allah tarafından Hz. Musa'ya bildirilmiştir.

Tanımı verilen bilgi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zebur

B) On İki Levha

C) Suhuf

D) On Emir

E) Ahdi Cedit

Örnek:

Asurluların güçlenmesi ve Ön Asya'da etkin güç haline gelmesi üzerine aralarındaki savaşa son vermek isteyen Hitit ve Mısır devletleri tarihin bilinen ilk yazılı antlaşması olan Kadeş Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmada Hitit kraliçesinin de mührünün basılı olduğu görülmüştür.

Bu bilgiler;

- I. Hititlerde kraliçenin devlet işlerinde etkili olduğu,
- II. feodal bir anlayışın egemen olduğu,
- III. Hitit ve Asur'un çağdaş devletler olduğu

yargılarından hangilerini kanıtlar?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) II ve III

Örnek:

- Ana Tanrıça Kibele, dinsel inançlarının temelini oluşturmuştur.
- Öküz öldüren ya da saban kıran kişilere ölüm cezası verilmiştir.

Frig uygarlığına ait bu özellikler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ticari hayata yön veren coğrafi özelliklere sahip oldukları
- B) İnanç sistemlerinde din-doğa ilişkisinin ekili olduğu
- C) Tarımın ekonomilerinin temelini oluşturduğu
- D) Temel gelir kaynaklarını korumaya yönelik kanunlar yapıldığı
- E) Ekonomik uğraşlarının hukuksal düzenlemeleri şekillendiği

Örnek:

İlk Çağ Mısır medeniyetinde halk; memurlar, rahipler, askerler, şehirliler, köylüler ve köleler şeklinde sınıflara ayrılırken en üstün sınıfı rahipler oluşturuyordu.

Yalnız bu bilgiler Mısır medeniyeti ile ilgili olarak;

- I. sınıflı toplum yapısının bulunduğu,
- II. dinin toplum hayatında önemli bir konuma sahip olmadığı,
- III. toprakların Firavun adına ekildiği

yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) I, II ve III